

Судово-медична експертиза групів новонароджених

Питання, що вирішує експерт при експертизі групів новонароджених:

- 1) чи було немовля новонародженим;
- 2) народилась дитина живою чи мертвою;
- 3) чи було воно доношеним (зрілим);
- 4) яка тривалість його внутрішньоутробного життя;
- 5) чи було немовля життєздатним;
- 6) яка тривалість його життя після народження;
- 7) чи надавалась йому необхідна допомога і чи здійснювався за ним належний догляд;
- 8) яка причина його смерті та давність її настання.

Питання про новонародженість:

Новонародженість з судово-медичної точки – це дуже короткий проміжок часу: новонародженим вважається немовля, яке прожило після народження не більше доби.

Дітовбивство - вбивство матір'ю своєї дитини безпосередньо під час пологів або відразу після них.

Ознаки новонародженості:

- 1) пуповина;
- 2) пологова пухлина;
- 3) меконій (першорідний кал);
- 4) сироподібна змазка;
- 5) сліди крові на поверхні тіла;
- 6) плацента.

Визначення доношеності (зрілості).

Під доношеністю розуміють нормальний термін знаходження плоду в материнському організмі (в середньому 10 міс місяців, або 280 днів), а під зрілістю – ступінь його фізичного розвитку до моменту пологів.

Ознаки доношеності (антропометрія):

- 1) довжина тіла - 48-54 см;
- 2) маса тіла – 2800-3500 г;
- 3) обвід голівки на рівні потиличного горба – 32-36 см;
- 4) великий навкісний розмір голівки – 13-13,5 см;
- 5) малий навкісний розмір голівки – 9-10 см;
- 6) прямий розмір голівки - 11-12 см;
- 7) великий поперечний розмір голівки – 9,5 см;
- 8) обвід грудної клітки – 32-34 см;
- 9) ширина у плечах – 12-13 см;
- 10) ширина між великими вертлюгами стегнових кісток – 9-10 см;
- 11) відстань від мечоподібного відростка до пупкового кільця – 7-7,5 см;
- 12) відстань від пупкового кільця до лобкового сполучення – 6,5-7 см.

Визначення тривалості внутрішньоутробного життя

В експертній практиці тривалість внутрішньоутробного життя новонародженого визначається в основному довжиною його тіла. При довжині тіла більше 25 см проводять поділ на 5 і отримують число місячних місяців внутрішньоутробного життя. Якщо при поділі отримується залишок, то його вважають показником життя в наступному місяці. При довжині плоду 25 см або менше із отриманої цифри добувають квадратний корінь.

Відносним показником терміну внутрішньоутробного життя плоду є маса плаценти і довжина пуповини. Звичайно у доношеного маса плаценти дорівнює 15 маси плоду. Маса плаценти до кінця 5-го місячного місяця складає 175 г, до кінця 6-го - 275 г, 7-го - 375 г, 8-го - 450 г, 9-го - 500 г. Довжина пуповини до 7-го місячного місяця складає 42 см, до 8-го - 46 см, до 9-го - 47 см, до 10-го - 50 см.

У разі, якщо у розпорядженні експерта є окремі кістки плода, то в останні чотири тижні внутрішньоутробного життя для визначення довжини тіла користуються коефіцієнтом. При цьому встановлену довжину кістки необхідно помножити на коефіцієнт:

- стегнова кістка – 5,18;
- велика гомілкорова – 6,21;
- мала гомілкорова – 6,62;
- плечорова 6,13;
- лікторова – 7,09;
- променеорова – 8,2.

Визначення живонародженості чи мертвнонародженості

Критерієм живонародженості є виникнення позачервеного легеневого дихання у життєздатного плоду. Мертвонародженістю називається народження плоду, у якого після народження не з'явилося самостійне дихання. Для визначення живонародженості застосовують так звані життєві проби (легеневу Галена-Шрейера і шлунково-кишкову Бреслау) і гістологічне дослідження легеневої тканини, пологової пухлини, пуповини. Наявність повітря в легенях і шлунково-кишковому тракті до розтину може бути встановлено при рентгенографії трупа.

Встановлення життєздатності

Життєздатністю називається можливість новонародженого продовжувати життя поза материнським організмом. Щоб плід був життєздатним, він повинен досягнути відомого ступеня доношеності (зрілості) і не мати ознак каліцтва чи захворювань, які несумісні з життям. Життєздатність з'являється дещо раніше настання повної зрілості. Плоди при терміні вагітності менше 28 тижнів, масою менше 1000 г і довжиною менше 35 см вважаються нежиттєздатними.

Питання до самоперевірки

1. Назвати питання до судово-медичної експертизи у разі виявлення трупа новонародженої дитини.
2. Дати визначення дітовбивства, назвати його види.
3. Визначення новонародженість, її ознаки.
4. Визначення доношеності, її ознаки.
5. Визначення зрілості, її ознаки.
6. Визначення тривалості внутрішньоутробного життя
7. Визначення живонародженості, її ознаки.
8. Визначення мертвонародженості, її ознаки.
9. Гідростатичні проби, методи проведення, оцінка результату.
10. Визначення життєздатності, причини нежиттєздатності.

Література

Бабанін А.А., Мішалов В.Д., Біловицький О.В., Скребков О.Ю. Судова медицина. – Сімферополь, 2012. – 578 с.

1. Судова медицина. За ред. акад. НАМНУ Москаленка В.Ф. та професора Михайличенка Б.В. // Київ, ВСВ «Медицина», 2011. – 448 с.
3. Лісовий А.С., Голубович Л.Л. Судова медицина. – Київ. – 2008. – 483 с.
4. Концевич І.О., Михайличенко Б.В. Судова медицина. - К.: МП Леся, 1997. – 656 с.
5. Завальнюк А.Х. Судова медицина: Курс лекцій. - Тернопіль: «Укрмедкнига», 2000.- 648 с.
6. Судова медицина: навчально-методичний посібник / За ред. Б.В. Михайличенка // К.: МП Леся, 2001.– 416 с.

Електронні ресурси:

1. <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/371>
2. <http://textbooks.net.ua/content/category/32/46/38/>